

Pagina iniziale>Ricorso alle vie legali>Mediazione>La mediazione nei paesi dell'UE

Медияция в държавите от ЕС

Гърция

Вместо да се обръщате към съда, защо не разрешите споровете чрез медияция? Това е форма на алтернативно разрешаване на спорове (APC), при която медиатор помага на страните да постигнат споразумение. Гръцкото правителство и практикуващите юристи в съдебната система са запознати с предимствата на медияцията.

Към кого да се обърне?

Услуги по медияция в Гърция предоставят следните институции:

Съгласно Закон 4640/2019 ([Държавен вестник, серия I, № 190, 2019 г.](#)), с който се транспонира Директива 2008/52/ЕО, медиаторът трябва да бъде:

а) завършил висше образование или притежател на еквивалентна диплома от институция с признато международно положение; б) обучен от доставчик на обучение за медиатори, признат от Централния съвет по медияция или притежател на степен на акредитация от друга държава — членка на Европейския съюз, и в) акредитиран от Централния съвет по медияция и регистриран в регистрите на медиаторите. Притежател на докторска степен или еквивалентна чуждестранна степен по медияция не трябва да се обучава допълнително от доставчик на обучение за медиатори, за да бъде акредитиран, и може да се яви директно на изпитите за получаване на акредитация. Упражняването на професията медиатор е забранено на лица, осъществяващи дейност като публични, общински и съдебни служители или като служители на публичноправни субекти и институции, и обслужващи съдебни или публични служители. Публичните служители и служителите на публичноправни юридически лица могат да осъществяват дейност като акредитирани медиатори единствено в контекста и за нуждите на своята работа.

Кандидат-медиаторите се проверяват поне два пъти годишно от изпитната комисия, назначена от Централния съвет по медияция. Изпитите включват писмени и устни тестове, както и оценка, основана на симулации.

Изпитната комисия решава къде, кога и как ще се проведат изпитите. Тя съобщава решението си на лицензираните доставчици на обучение и то се публикува на уебсайта на Министерството на правосъдието най-малко 30 дни преди изпитите.

Централният съвет по медияция изготвя и поддържа регистрите на медиаторите в електронен вид и на уебсайта на Министерството на правосъдието се публикува информация за следните: а) Общия регистър на медиаторите, в който са изброени акредитираните медиатори в цялата държава в строг азбучен ред и б) Специалният регистър на медиаторите, в който са изброени акредитираните медиатори, въз основа на окръга на всеки първоинстанционен съд.

Медиаторите се акредитират и регистрират в регистрите на медиаторите от Централния съвет по медияция след полагането на изпити.

Медиаторите, които вече са акредитирани при влизането в сила на Закон 4640/2019, запазват своята акредитация.

Министерството на труда, социалната сигурност и социалните грижи предоставя обществена услуга, която позволява на служителите да поискат официално разглеждане на трудовоправни спорове. Процедурата се води от Главната инспекция по труда (*Epitheorisi Ergasias*). Инспектор със специални правомощия насрочва заседание, на което да бъде изслушан работодателят. Това заседание е различно от съдебно производство.

Омбудсманът за правата на потребителите (*Sinigoros tou Katanaloti*) е независим орган, който е на подчинение на Министерството на регионалното развитие и конкурентоспособността. Омбудсманът е извънсъдебен орган за уреждане на потребителски спорове по взаимно съгласие и консултативна институция, която действа успоредно с правителството за разрешаване на въпросите, попадащи в обхвата на предоставените й правомощия. Омбудсманът също така контролира дейността на [Помирителните комитети](#) (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) на органите на местно самоуправление — префектурите (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*), които могат да се намесят, ако успоредно не е в ход съдебно производство.

В кои области е допустимо прибягването до медияция и/или то е най-често срещано?

Процедурата по медияция може да обхваща съществуващи или бъдещи гражданскоправни и търговскоправни спорове с национален или трансграничен характер, при условие че засегнатите страни имат правомощията да разглеждат предмета на спора в съответствие с разпоредбите на материалното право.

Също така следните частноправни спорове са предмет на процедурата по медияция, без провеждането на която искът няма да бъде разгледан: а) спорове между собствениците на етажи или апартаменти, произтичащи от отношенията на етажна собственост, спорове, произтичащи от управлението на проста и сложна вертикална собственост, спорове между управители на етажна и вертикална собственост и собственици на етажи, апартаменти и вертикални имоти, както и спорове, попадащи в регулаторния обхват на членове 1003—1031 от Гражданския кодекс; б) спорове, свързани с исковете за всякакъв вид обезщетение за автомобилни щети, между бенефициерите на обезщетението или техните правоприменници и отговорните за обезщетяването им или техните правоприменници, както и искове по договор за автомобилно застраховане между застрахователни компании и притежатели на полици или техните правоприменници, освен когато застрахователното събитие е довело до смърт или телесна повреда; в) спорове, свързани с такси по член 22А от Гражданския процесуален кодекс; г) семейноправни спорове, с изключение на тези, предвидени в член 592, параграф 1, букви а), б) и в) от Гражданския процесуален кодекс; д) спорове относно искове за обезщетение от пациенти или техни роднини срещу лекари, възникнали по време на упражняването на професионалната дейност на лекарите; е) спорове, произтичащи от нарушаване на търговски марки, патенти, промишлени дизайни или модели; ж) спорове, произтичащи от договори за търговия на фондовата борса.

в областта на трудовото право и за разрешаване на потребителски спорове, както е описано по-горе;

свързани с жертви на домашно насилие (Закон 3500/2006);

по някои видове престъпления, предвидени в Закон 3094/2010.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

- Прибягването към медияция за споровете, определени в Закон 4640/2019, е допустимо в следните случаи:

- а) когато страните са се съгласили да използват медияцията след възникването на спора;
- б) когато страните са приканени да прибягнат към медияция и са съгласни с това;
- в) когато прибягването към медияция се разпорежда от съдебен орган на друга държава членка и такова прибягване не засяга морала и обществения ред;
- г) когато прибягването към процедура по медияция се изисква по закон;

д) когато в писмено споразумение между страните съществува клауза за медиация.

- Съдът, пред който е висящ даден частноправен спор, който е възможно да подлежи на медиация, на всеки етап от производството може, според случая и като вземе предвид по свое усмотрение всички обстоятелства по делото, да призове страните да използват процедурата по медиация, за да разрешат спора. Ако страните са съгласни, съответното писмено споразумение се включва в протокола на съда. В този случай съдът трябва да отложи разглеждането на делото, като определи дата на съдебния процес след изтичането на три, но не повече от шест месеца, без да се вземат предвид съдебните ваканции. Докато производството по делото е висящо, последиците в останалите случаи на прибегване до медиация са едни и същи. Ако страните или една от тях се представлява пред съда от адвокат, пълномощното обхваща и споразумението за подлагането на спора на медиация.

- Прибегването към процедура по медиация при разглеждането на частноправен спор не пречи да се предприеме временна мярка във връзка с този спор в съответствие с разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Съгласно член 693, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс съдията, разпореждащ временната мярка, може да определи срок за предявяване на иска по главното производство, който не е по-дълъг от три месеца.

- Прокурорът към първоинстанционния съд (*Eisangeleas Protodikon*), в контекста на своите отговорности и в съответствие с член 25, параграф 4, буква а) от Закон 1756/1988 (Държавен вестник, серия I, № 35, 1988 г.), има право да препоръча на страните да използват процедурата по медиация, където това е възможно.

- Споразумението на страните за използване на процедурата по медиация се урежда от материалноправните разпоредби на договорното право и в него трябва да се описва предметът на тази процедура.

- Страните се явяват на процедурата по медиация заедно с процесуалния си представител, с изключение на потребителските спорове и споровете, свързани с ненавършило пълнолетие лице, при които е разрешено личното присъствие на страните. Участието в процедурата на трета страна също е възможно, ако това се сметне за необходимо, при споразумение между страните и медиатора.

- Медиаторът се назначава от страните или от трета страна, избрана от всички страни, включително центровете за медиация. Използват се услугите само на един медиатор, освен когато страните се споразумеят писмено да има повече от един медиатор.

- Времето, мястото и други процедурни подробности относно медиацията се определят от медиатора в съгласие със страните. Ако двете страни и медиаторът не могат да присъстват физически на едно и също място и е в един и същи час, медиацията може да се проведе чрез телеконферентна връзка посредством компютър или друга система за такава връзка, до която имат достъп останалите страни в спора.

- При изпълнението на своите задължения медиаторите общуват с всяка от страните и се срещат с тях поотделно или заедно. Медиатор не може да предава информация, получена по време на среща с една от страните на другата страна, без съгласието на предоставилата информацията страна.

- Процедурата по медиация по принцип е поверителна, не се пазят протоколи и тя трябва да се провежда по начин, който не нарушава нейната поверителност, освен ако страните не се договорят за друго. Преди да започне процедурата, всички участващи страни трябва да се споразумеят писмено да запазят поверителността на процедурата по медиация. Същото задължение се прилага по отношение на всяка трета страна, участваща в процедурата. Ако страните желаят, могат да поемат писмен ангажимент да запазят поверителността на съдържанието на споразумението, което е възможно да постигнат по време на медиацията, освен ако неговото обявяване е необходимо за изпълнението на споразумението в съответствие с член 8, параграф 4 или е необходимо поради съображения, свързани с обществения ред.

- Ако спорът бъде отнесен пред съдилищата или стане предмет на арбитраж, медиаторът, страните, техните процесуални представители и тези, които са участвали по какъвто и да е начин в процедурата по медиация, няма да бъдат разпитвани като свидетели и няма да могат да представят информация, произтичаща от процедурата по медиация или свързана с нея, и по-конкретно да се позоват на дискусиите, изявленията и предложенията на страните, както и на становищата на медиатора, освен когато това се налага поради съображения, свързани с обществения ред, главно за да се осигури защитата на ненавършилите пълнолетие лица или за да се избегне риск от увреждане на физическата неприкосновеност или психичното здраве на дадено лице.

- При изпълнение на задълженията си медиаторите носят гражданска отговорност само за умишлено неправомерно поведение.

Прилагане на алтернативното разрешаване на спорове (APC)

Единственият механизъм за APC, за който може да се счита, че функционира в Гърция, е арбитражът:

Съгласно член 99 и следващите от Кодекса за несъстоятелността на Гърция медиатор може да бъде назначен, за да се достигне до спогодба, след като до съда по несъстоятелността (*ptocheftiko dikastirio*) е подадена молба от физическо или юридическо лице.

Съдът по несъстоятелността определя дали молбата е допустима, и може да назначи медиатор, избран от списък на експертите. Ролята на медиатора е да използва всички подходящи средства, за да бъде постигнато споразумение между длъжника и (правно определеното) мнозинство от кредиторите му, така че да се осигури оцеляването на предприятието на длъжника.

Медиаторът може да поиска от кредитните и финансовите институции информация за икономическата дейност на длъжника, която може да бъде полезна за успешното приключване на процедурата по медиация.

Ако не може да бъде постигнато споразумение, медиаторът незабавно уведомява председателя на съда, който завежда производство пред съда по несъстоятелността. Ролята на медиатора приключва на този етап.

Информация и обучение

Централният съвет по медиация отговаря за разглеждането на всеки въпрос, свързан с прилагането на институцията на медиацията.

Централният съвет по медиация по своя преценка може да създаде подсъвети за бързо разрешаване и разглеждане на въпроси, произтичащи от прилагането на Закон 4640/2019. Посочените по-горе подсъвети се състоят от членове на Централния съвет по медиация; няма пречка дадено лице да бъде член на повече от един подсъвет. Тези подсъвети са изрично упълномощени от Централния съвет по медиация да приключат разглежданията от тях въпроси, освен когато в Закон 4640/2019 изрично се предвижда, че за тяхното приключване е отговорен пленумът на Централния съвет по медиация.

Във всеки случай Централният съвет по медиация трябва да се състои от четири подсъвета с двугодишен мандат със следните отговорности:

- а) «Съветът за регистрация на медиатори», който отговаря за воденето на регистрите на медиаторите, за всички съответни въпроси или за издаване на акт относно водените регистри и за събирането на годишните отчети за дейностите;
- б) «Съветът по етика и дисциплинарен контрол», който отговаря за спазването от страна на медиаторите на задълженията, произтичащи от Закон 4640/2019, за прилагане на дисциплинарният закон и налагането на дисциплинарни наказания;
- в) «Съветът за проверка на доставчиците на обучение», който отговаря за всеки въпрос, засягащ съветите за обучение на медиаторите;
- г) «Изпитната комисия», която отговаря за провеждането на писмените и устните изпити и оценяването на медиаторите, полагащи изпит с цел акредитация.

Доставчик на обучение («„доставчик“») за медиатори, извършващи дейност въз основа на лиценз, предоставен след специално обосновано решение на Централния съвет по медиация, е:

Доставчик на обучение («„доставчик“») за медиатори, извършващи дейност въз основа на лиценз, предоставен след специално обосновано решение на Централния съвет по медиация, може да бъде:

А. Частноправно юридическо лице, което може да бъде учредено от:

- а) една адвокатска колегия или съвместно от повече от една адвокатска колегия,
- б) една или повече адвокатски колегии в партньорство с научни, образователни или професионални органи или камари.

В случаите а) и б) е възможно партньорство с уважаван, международно признат чуждестранен доставчик на обучение, който има опит в предоставянето на обучение по медиация, а по-общо — в алтернативни методи за разрешаване на спорове или при провеждане на медиация.

Б. Центърът за образование и учене през целия живот (KEDIVIM) на висше учебно заведение, който има съответната учебна програма и работата му се урежда изключително от действащите разпоредби за дейността на висшите учебни заведения, при условие че са изпълнени всички условия на Закон 4640/2019 по отношение на квалификацията на обучителите за обучение по предмета медиация и минималния брой обучители и обучавани.

В. Физическо или юридическо лице, учредено в съответствие с действащото гръцко законодателство или законодателството на държава членка, чиято основна цел е предоставянето на обучение по медиация и други алтернативни начини за разрешаване на спорове.

Какви са разностите, свързани с медиацията?

Възнаграждението на медиатора се определя свободно посредством писмено споразумение между медиатора и страните.

Ако няма писмено споразумение, възнаграждението на медиатора се определя по следния начин: а) в случаите, когато медиацията е задължителна, страната, търсеща медиация, плаща на медиатора предварително сумата от 50,00 EUR като такса за задължителната първоначална сесия. Тази сума се заплаща поравно от страните. Ако спорът е отнесен пред съд, на страната по спора, която не се е явила на процедурата по медиация, въпреки че е била законно призована за тази цел, или която не е платила дължимата на медиатора сума за задължителното първоначално изслушване, ще бъде разпоредено, съгласно членове 176 и следващите от Гражданския процесуален кодекс, да заплати изцяло сумата, платена за задължителната първоначална сесия от страната, търсеща медиация. Тази сума се счита за съдебни разходи, независимо от резултата от процеса; б) за всеки час медиация след задължителното първоначално изслушване минималната такса се определя на 80,00 EUR и се поема поравно от страните. Медиаторът трябва да предостави на страните пълна информация за начина, по който получава възнаграждението си.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато чрез медиация?

След приключването на медиацията медиаторът, страните и техните процесуални представители подписват протокола от процедурата по медиация. В случай че медиацията се провали, на практика протоколът може да бъде подписан само от медиатора. Всяка страна може по всяко време да внесе протокола от споразумението в деловодството на съда, който има материална и териториална компетентност и в който делото е висящо или трябва да бъде заведено. След депозирането на протокола в съда е невъзможно предявяването на иск по същия спор, доколкото неговият предмет е обхванат от споразумението между страните и всяко предстоящо съдебно производство ще бъде прекратено.

След като бъде депозиран в деловодството на компетентния съд, протоколът от процедурата по медиация представлява заповед за изпълнение, както е предвидено в член 904, параграф 2, буква в) от Гражданския процесуален кодекс, ако споразумението подлежи на принудително изпълнение. Официалното копие се издава безплатно от съдията или председателя на компетентния съд.

Ако във включеното в протокола от процедурата по медиация споразумение се съдържат и разпоредби, свързани с правните действия, които по закон подлежат на издаването на нотариален акт, той ще бъде необходим, по целесъобразност. В този случай се прилагат разпоредбите, уреждащи изготвянето на такива нотариални документи и техните преписи.

След като бъде депозиран в деловодството на компетентния съд, протоколът от процедурата по медиация може да се използва като правен документ за вписване или заличаване на ипотека, в съответствие с член 293, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс.

При постъпване на писменото уведомление на медиатора до страните за провеждане на задължителното първоначално изслушване или споразумението за доброволно прибягване до процедурата по медиация по член 5 се преустановяват давността и давността за иски и права, ако такива срокове вече са започнали в съответствие с разпоредбите на материалното право, както и процесуалните срокове, посочени в членове 237 и 238 от Гражданския процесуален кодекс, докато трае процедурата по медиация.

Без да се засягат разпоредбите на членове 261, 262 и 263 от Гражданския кодекс, преустановената давност и давността за иски и права съгласно материалното право се възобновяват на следващия ден, след като бъде изготвен протоколът за липса на споразумение, или в деня след връчване на декларация за оттегляне на едната страна от процедурата по медиация на другата страна и на медиатора, или в деня след приключване или прекратяване на процедурата по медиация по какъвто и да е начин.

Връзки по темата

[Атинска адвокатска колегия](#)

[Министерство на труда и социалните грижи](#)

[Омбудсман за правата на потребителите](#)

[Министерство на правосъдието](#)

[Гръцки център за медиация и арбитраж](#)

Последна актуализация: 12/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.